

my

GROESBEEKS
MILIEUJOURNAAL

1978 - 2

GROESBEEKS MILIEUJOURNAAL

verschijnt:
tweemaandelijks

bij storting van f10,-
per jaar krijgt U het
thuis.

REDAKTIE

Toine de Jong
Harrie Mortiaux
Jo de Valk

REDAKTIE-ADRES

Toine de Jong
Stekkenberg 26
Groesbeek
tel. 08891-3780

SEKRETARIAAT

Werkgroep Milieubeheer
Groesbeek
Lievensweg 80, Groesbeek
tel. 08891-3175

VRAAGBAAK

Voor informatie, milieuklachten e.d.
Iedere dinsdag:
van 19.00 tot 20.00 uur
van Ruysdaelweg 25
Groesbeek

MEDEWERKERS

Prof. Dr. V. Westhoff
Jan Norp
Sjef Reichgelt
Martin van de Bos
Johan Thissen
Ida Medendorp
omslag: Roel Twijnstra

◆◆◆inhoud◆◆◆

VOORWOORD VAN DE REDACTIE	blz. 1
✓ DE PLANTENGROEI IN DE NATUURGEBIEDEN VAN GROESBEEK door Prof. Dr. V. Westhoff	blz. 2
DE VERKEERSPROBLEMATIEK IN GROESBEEK door Jan Norp	blz. 5
RANDWEG RECHTS-LINKS-VALLLEN LATEN door Harrie Mortiaux	blz. 7
KERNENERGIE ONGEVAARLIJK?	blz. 8
WEET U ...	blz. 9
VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN 21 FEBRUARI 1978	blz. 11
NATUURBESCHERMINGSMAATREGELEN ZINNIG OF ONZINNIG? DEEL 1 door S.C. Reichgelt	blz. 13
OPRICHTING "SUBWERK GROEP AMPHIBIEËN" door Jo de Valk	blz. 16
MILIEU - RONDOM - MILIEU - RONDOM	blz. 17
VRAAGBAAK	blz. 19
OOK IN GROESBEEK EEN INITIATIEFGROEP "STOP DE NEUTRONENBOM"	blz. 20
HET LANDSCHAP EN DE NATUURGEBIEDEN ROND GROESBEEK. DEEL 2. DE JANSBERG door Johan Thissen	blz. 21
AGENDAPUNT 5, RAADSVERGADERING OP 9 MAART OVER DE SUBSIDIEVERSTREKKING AAN DE WMG	blz. 24
NAPRATEN OVER "GROESBEEK MILIEUBEWUST" door Harrie Mortiaux	blz. 25
KURSUS NATUURBESCHERMING EN OPROEP VOOR NIEUWE LEDEN	blz. 27

kringlooppapier

voorwoord

Valt het u nog wel eens op of denkt u nog wel eens na over hoeveel ongelukken er op het ogenblik door chemische stoffen als gifstoffen gebeuren? Als u dan eerlijk bent, dan zult u zeggen nee, er staat wel veel van in de kranten, maar och we kunnen er toch niets aan doen.

Enkele van deze ongelukken zullen we in herinnering brengen. Denk eens terug aan de giframp in Seveso (Italië) een tijd geleden, waar een heel gebied besmet werd en de bevolking geëvacueerd moest worden.

Daarvoor was in Michigan (Amerika) ook al een ramp gebeurd, hoewel dat toen niet zo naar buiten is gebracht. Daar was namelijk in veevoeder door een vergissing een giftige stof terecht gekomen, waardoor na een bepaalde tijd veel koeien stierven of moesten worden afgemaakt. Van de toen "gezonde" koeien en zelfs nog van zieke was vlees bij de bevolking terecht gekomen en geconsumeerd (met de gifstof erin!). In een documentaire op Duitsland III (21 - 11 - '77) getiteld "Seveso ist überall" werd fraai weergegeven, wat voor een schandaal zich nu daar had afgespeeld; eerst het glasharde ontkennen van de betrokken industrie, dan het veel te laat waarschuwen van de bevolking en ook nog de corrupte rollen van de betrokken regeringsambtenaren daar. Uit experimenten met muizen bleek, dat er misvormingen in het nageslacht optraden: de echte ramp moet in Michigan nog komen en wel bij de mensen daar!

Pas weer 2 ongelukken in februari in Amerika, waar 2 giftreinen ontspoorde o.a. één ervan in Florida, waarbij het zeer giftige chloorgas vrijkwam. Ongeveer 2000 mensen moesten worden geëvacueerd.

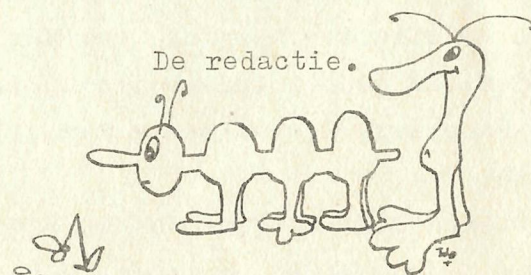
Dan zijn er nog de nodige "kleine ongelukjes" en ga zo maar door. Soms bereikt een ernstige ramp de kranten niet eens meer. Neem nu een tijd geleden een ramp in Japan. Op het NOS-Journaal werd ons verteld, dat juist in die tijd van aardbevingen daar, een stuwdam met een meer erachter volgelopen met giftige stoffen openbrak en er daardoor een heel dal vergiftigd werd. Wie schetst onze verbazing, toen we er de volgende dag geen woord van in de Volkskrant of Gelderlander konden lezen!

We leven schijnbaar in een tijd, dat dergelijke dingen nu eenmaal gebeuren, het is gewoon geworden. Maar schuilt nu juist in het feit, dat dergelijke ongelukken ZOVEEL gebeuren, niet het grote gevaar, dat we er niet meer op gaan reageren, dat we hierop gaan afstompen?

We verpesten ons milieu op een gruwelijke manier, maar denken er niet meer over na. Wordt u daar nooit bang van? Natuurlijk, er ligt bij de betrokken industrieën een groot stuk werkgelegenheid, dat moeten we niet vergeten, maar waar blijven de strengere veiligheidsvoorschriften en -contrôles?

Nee hoor, we gaan gewoon door. Net zolang totdat er eens een echte grote ramp, veroorzaakt door gifstoffen, gebeurd, waarbij duizenden mensen gaan omkomen en grote gebieden worden besmet, DAN worden we weer eens wakker.

Maar of dat veel zal helpen en voor hoe lang

X
DE PLANTENGROEI IN DE NATUURGEBIEDEN VAN GROESBEEK
door Prof. dr. V. Westhoff

Prof. Westhoff, bij de meeste lezers waarschijnlijk bekend als eerste auteur van "Wilde Planten", kan putten uit een zeer lange ervaring in de natuurbescherming. Sinds hij als hoofdbestuurslid van de N.J.N. in 1936 vergeefs Natuurmonumenten trachtte te bewegen een natuurreserveaat aan te kopen, is Prof. Westhoff -sedert 1967 hoogleraar te Nijmegen- steeds nauw bij het natuurbehoud betrokken gebleven. De huidige opvattingen over het beheer van natuurmonumenten zijn voor een groot deel van hem afkomstig. In 1976 is hem, als derde Nederlander, de "Europese" Van Tienhovenprijs toegekend; deze wordt verleend wegens verdiensten op het gebied van het natuurbehoud. Ondanks zijn drukke werkzaamheden -naast zijn werk als hoogleraar bekleedt hij ook nog belangrijke functies bij o.a. de Natuurbeschermingsraad- vonden wij deze hardwerkende inwoner van onze Gemeente toch bereid een bijdrage te leveren aan ons "Groesbeeks Milieu-journaal".

De omgeving van Nijmegen is vanouds een botanisch beroemd gebied wegens het grote aantal soorten wilde planten dat hier wordt gevonden. Ondanks vele verliezen in dit opzicht geleden door bebouwing, wegeaanleg, cultuur-technische werken en dijkverzwaring, kan men nog bijna altijd twee derden van alle in Nederland voorkomende soorten van hogere planten vinden in een cirkel met een straal van 15 km vanuit Nijmegen.

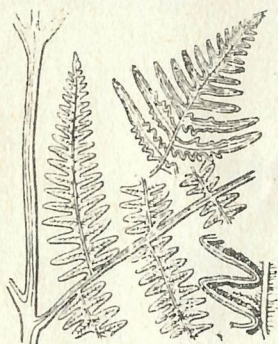
Hoewel het grondgebied van Groesbeek niet het meest opvallende noch het rijkste deel van de omgeving van Nijmegen uitmaakt, mag het ook wat zijn plantengroei betreft toch wel gezien worden.

De vlakte van Groesbeek en Kranenburg, door de geologen "het bekken van Groesbeek" genoemd, grenst in het noorden, westen en zuiden aan steil oplopende, met bos begroeide stuwwallen: de Duivelsberg in het noorden, het Nederrijkse Woud in het westen, de Sint Jansberg in het zuiden. We hebben daar oorspronkelijk te maken met een terras van afzettingen van Rijn en Maas, dat in de voorlaatste ijstijd door gletschers omhooggewalst is. Na de ijsbedekking werd het bekken van Groesbeek opgevuld met smeltwaterzanden en met zware, moeilijk waterdoorlatende leem.

Oorspronkelijk waren de stuwwallen met loofbos begroeid. Op de noordelijke en zuidelijke stuwwal is dit grotendeels nog zo; behalve hieraan danken deze gebieden hun bijzondere botanische rijkdom vooral aan de bronnen en beekjes, die er ontspringen. Het zijn dan ook terecht befaamde natuurreservaten. Ze liggen echter juist buiten de gemeente Groesbeek. Alleen in de Holdeurnse Hof en de directe omgeving daarvan vinden we binnen deze gemeente nog een en ander van de bijzondere flora die de Duivelsberg kenmerkt, zoals Zoete Kers, Hazelaar, Grootbloemig Muur, Gele Dovenetel, Bosanemoon, Muskuskruid en Parelgras.

Daarentegen ligt datgene wat er van het Nederrijkse Woud over is, de boswachterij Groesbeek, grotendeels in onze gemeente. Hier is het loofhout echter reeds lang geleden door aanplantingen van naaldhout vervangen en doordat er tevens geen beekjes zijn te vinden, zijn deze bossen dan ook minder rijk.

Dank zij de lemige bodem en het zorgvuldige beheer is er echter toch wel het een en ander te beleven; de flora van het oorspronkelijk hier thuishorende bostype, het Beuken-Eikenbos, is op vele plaatsen nog te vinden. We denken hierbij o.a. aan het Dalkruid, de Guldenroede, de Havikskruiden, de Adelaarsvaren en de Kamperfoelie. Bij de Stekkenberg bevindt zich zelfs een heel bijzonder plekje, een als reservaat beheerde oude leemgroeve; dit is de enige groeiplaats in Nederland van de Duitse Brem. Tot voor enkele jaren kwamen hier nog enige andere bijzondere soorten voor: de Bochtige Klaver en het Zaagblad.

Adelaarsvaren

Kamperfoelie

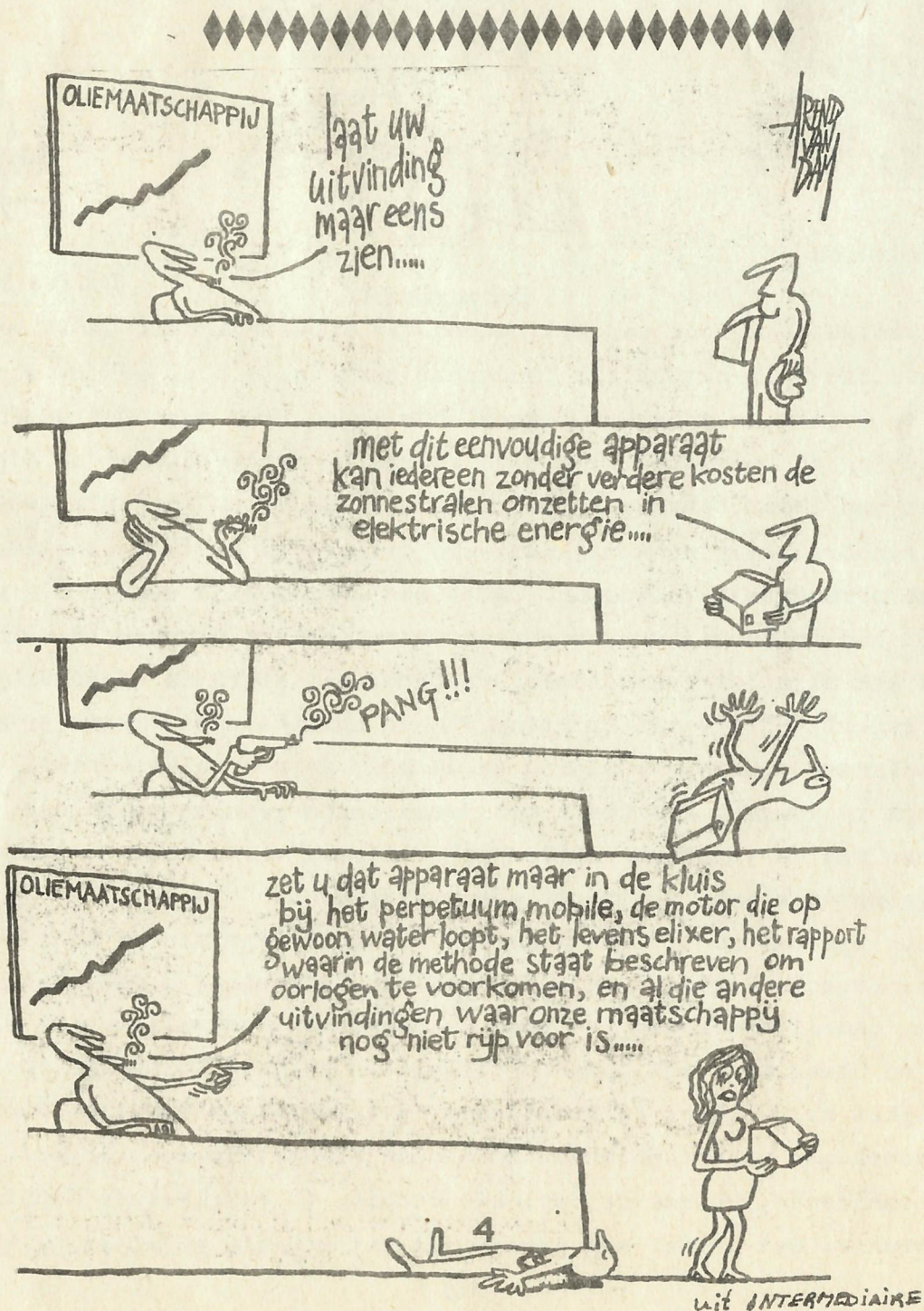
Duitse Brem

Op de venige leemgrond van het bekken van Groesbeek zelf heeft vele eeuwen lang een oud half-natuurlijk landschap bestaan, d.w.z. een nu als "ouderwets" te betitelen onbemest schraal hooiland, rijk aan orchideeën. Door ontwatering en bemesting zijn deze schraallanden verdwenen op één terrein na, het aan ieder bekende natuurreservaat "de Bruuk" bij Bredeweg. Dankzij de bijzondere botanische rijkdom werd dit gebied in 1940 door Staatsbosbeheer als natuurreservaat verworven. Omdat men toendertijd echter nog geen juist inzicht had in de wijze waarop reservaten beheerd behoren te worden, is het gebied aan zijn lot overgelaten, waardoor het sterk is achteruitgegaan. Eerst sedert 1957 is men op grond van de huidige opvattingen ertoe overgegaan de graslanden opnieuw te maaien en daarbij de voormalige werkwijze zoveel mogelijk te volgen. Dit heeft tot verrassende resultaten geleid, ook al is een deel van de vroegere rijkdom wel blijvend verdwenen: zo zullen we Vetblad en Muggenorchis daar wel nooit meer terugzien.

De Bruuk bestaat nu uit een besloten landschap van min of meer schrale graslanden; strooiselruigten en hooimoerassen, afgewisseld met houtwallen en stroken tamelijk drassig loofbos. De heggen en houtwallen zijn rijk aan Meidoorn en Sleedoorn; ook komen er Wegedoorn en Rode Kornoelje voor. Het belangrijkste zijn echter de graslanden, die enerzijds opvallen door het rijkelijk voorkomen van Bosanemonen en Slanke Sleutelbloemen, anderzijds door de vele orchideeën, vooral de Gevlekte Orchis, de Welriekende Nachtorchis en de Keverorchis. Het is wel erg jammer dat het mooiste en soortenrijkste stuk

schraalland nu juist het dichtst bij de gemeentelijke vuilstorting ligt. Het ware te wensen, dat de vuilstortplaats afgedekt en het storten van vuil naar elders verplaatst zou kunnen worden.

Een natuurterrein als de Bruuk is niet alleen van groot belang als groeiplaats van een aantal bijzondere plantensoorten, maar tevens als levensgemeenschap en als getuigenis van het verleden, dat ons toont hoe het oude cultuurlandschap er uit heeft gezien. Zijn grootste betekenis heeft een dergelijk gebied echter wel als terrein van onderzoek naar de functie, die zulke laatste resten van natuurlijke rijkdommen en verscheidenheid kunnen hebben voor het behoud van het natuurlijk evenwicht in ons moderne, verarmde en verschraalde cultuurlandschap.

De verkeersproblematiek in Groesbeek.

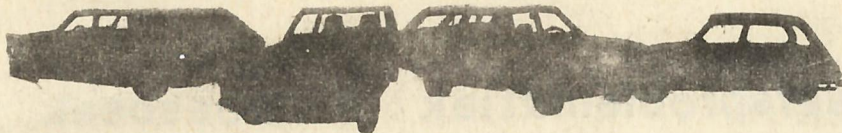
Het gemeentebestuur van Groesbeek heeft het idee, dat de Randweg allerlei problemen wat betreft de verwerking en veiligheid van het verkeer door Groesbeek-Dorp zal kunnen opheffen. Dit wil ik ook niet bestrijden, maar behalve de Randweg zullen in het dorp andere maatregelen getroffen moeten worden om daar het doorgaande verkeer te weren, de snelheid van het overige verkeer te beperken en toch de bereikbaarheid van het overgrote deel van het dorp ook voor auto's te behouden.

Hoe meer ik (mede naar aanleiding van de gesprekken i.v.m. de inspraak) over juist deze maatregelen ga nadenken, hoe meer ik tot de konklusie kom, dat met een goed verkeersysteem in het dorp de Randweg overbodig zou kunnen zijn. Vooral nu de Gemeente Groesbeek voor 1978 geen geld in de begroting heeft opgenomen voor de aanleg van de Randweg, moeten we er rekening mee houden, dat de Randweg voorlopig er ook nog niet komt. Maar de verkeersproblematiek van Groesbeek vraagt om een oplossing.

Waaruit bestaan de problemen van Groesbeek nu eigenlijk? Zolang de nieuwe weg ten westen van de Maas (Boxmeer - Cuyk - Heumen - Dukenburg - Lindenholt - Van Heemstrabaan) Rijksweg 73 het verkeer door Mook, Malden en de St. Annastraat nog niet heeft ontlast, zal voor een aantal automobilisten Groesbeek een gemakkelijke sluiproute blijven. Maar als in Groesbeek wat oponthoud ontstaat door omleidingtjes en door verkeerslichten of door versmallingen van de rijbaan, dan wordt het rijden door Groesbeek al minder aantrekkelijk.

Een ander en veel ernstiger probleem is dat op de route door het dorp veel te hard gereden KAN worden. Alleen in het spitsuur en wanneer de spoorbomen gesloten zijn, ontmoet de automobilist een lichte vertraging. Overigens alleen, wanneer een zware (of moeten we zeggen TE zware) vrachtwagenkombinatie een helling moet nemen of wanneer landbouwkombinaties op de weg zitten, ontstaat er filevorming.

Voor het overgrote deel van de dag voelt de automobilist zich heer en meester op de Bredeweg, Herwendaalseweg, Pannenstraat, Dorpsstraat, Molenweg en Nieuweweg. Ook al zijn er op deze route verschillende officiële voetgangersoversteekplaatsen in de vorm van zebrapaden, de automobilisten hebben de voetgangers duidelijk gemaakt, dat men hier niets van hoeft te verwachten. Dus voorrang verlenen aan voetgangers is er niet meer bij. Doet een of andere nette automobilist dit wel, dan duurt het bij de voetganger altijd enige momenten, voordat hij beseft, dat hier geen wonder gebeurt, maar gewoon recht wordt gedaan. Intussen heeft een andere automobilist dan wel weer de kans gezien voorbij de wachtende

automobilist te schieten en daarbij in de meeste gevallen ook nog de overstekende voetganger net niet te raken. Deze voetganger zal zich wel een tweede keer er niet meer aanwagen om gehoor te geven aan het droombeeld van een wachtende automobilist voor een zebepad.

Wanneer we op korte termijn de verkeersveiligheid in Groesbeek willen bereiken, dan moeten en kunnen er ook zonder de Randweg oplossingen gevonden worden. Daarbij moeten we wel enige afspraken vooraf maken. Afspraken over wat we aanvaardbare snelheden vinden voor het verkeer op de diverse straten. Hoemeer voetgangers er te verwachten zijn, hoe lager de snelheid. Dus op de Pannenstraat en Dorpsstraat beduidend lager dan op de Molenweg en Nieuweweg.

Wat is nog een aanvaardbare omleiding van het doorgaand verkeer? Is een route vanaf de Zuidmolen via Gooiseweg over het (naar het industrie-terrein te verplaatsen) bedrijf van Bouwmaterialenhandel Schreven, via de Spoorlaan naar de spoorovergang wel of niet te lang? Of moeten we de koterswoning in de Kloosterstraat afbreken om via de insteek naast Nikkelen op de Gooiseweg een parallelweg voor de Pannenstraat te maken? Er is daarvoor ruimte. De Pannenstraat zou dan éénrichtingsverkeer kunnen krijgen (de bult óp) en de aankleding zou kunnen zijn zoals die van de Molenstraat in Nijmegen.

Is het bijvoorbeeld verantwoord om op het kruispunt Pannenstraat/Mooksestraat/Herwendaalseweg/Gooiseweg een slinger in de route Pannenstraat - Herwendaalseweg aan te brengen (tussen de oude Vivo en Tielemans is daarvoor ruimte) om zo het verkeer te dwingen snelheid te verminderen? Daarbij komt het voordeel, dat het verkeer van de Mooksestraat beter uitzicht heeft op wat er vanaf de Pannenstraat komt.

Wanneer de route voor het doorgaande verkeer via Gooiseweg en Spoorlaan normaal voor het verkeer in noordelijke richting wordt bedoeld, maar op marktdagen ook voor de omgekeerde richting kan gelden, dan kan de markt plaatsvinden op de plaats, waar hij eigenlijk van oudsher zou horen namelijk op de Dorpsstraat tussen Pompweg en Spoorlaan.

Dit zijn tot nu toe nog maar een paar losse ideeën. Ik wil er maar mee zeggen, dat wanneer we met zijn allen of in meerderheid besluiten, dat aan het verkeer door Groesbeek best wat beperkingen opgelegd mogen worden. Dan zijn er oplossingen te vinden, die het dorp weer gezellig kunnen maken. Gezellig omdat men minder angst behoeft te hebben voor het verkeer. Gezellig omdat verkeersstraten weer omgebouwd kunnen worden tot winkelstraten. En als dan blijkt, dat in het dorp de overlast van het verkeer tot een aanvaard-

bare last is terug gebracht (waaraan verbetering van het openbare vervoer ook kan bijdragen), dan zou de Randweg geheel of gedeeltelijk overbodig kunnen zijn.

Maar bijvoorbeeld een structuurweg, die het verkeer vanaf de Breedeweg en uit het Middengebied (voorlopig?) rechtstreeks naar Kloosterstraat - Spoorlaan leidt, zou wel voorbereid kunnen worden. De vraag of de nieuwbouwplannen voor de Scholengemeenschap persé in aansluiting op de Huis-houdschool gerealiseerd moeten worden, dient zeker gesteld te worden, omdat anders de nieuwbouw een belemmering zou kunnen zijn voor het oplossen van de verkeersproblematiek ZONDER Randweg.

Bij de algemene beschouwingen heb ik in de Gemeenteraad gepleit om, nu er ten aanzien van het centrum van Groesbeek - Dorp een bestemmingsplan in voorbereiding wordt genomen, te starten met het verzamelen van wensen en ideeën, die er bij de bevolking leven ten aanzien van het dorpscentrum. Zolang het Gemeentebestuur daarvoor nog geen mogelijkheden schept, wil ik gaarne nu reeds deze verzamelen. Met zijn allen kunnen we best voldoende stof aandragen om een stedenbouwkundige een goed plan te laten maken, dat de instemming van het overgrote deel van de bevolking zal hebben.

Jan Norp.

RANDWEG-RECHTS-LINKS-VALLLEN LATEN

Vanuit het V.J.V en in samenwerking met de Werkgroep Milieubeheer werd er op 1 maart een informatieavond gehouden over de Randweg. Al heel snel werd het de aanwezige duidelijk, dat een tal van vragen helemaal niet beantwoord konden worden. Zelfs niet met behulp van de gegevens die ook de gemeente ter beschikking staan. Welke vragen zijn dit zoal? Nu, vooral vragen over hetwel of niet noodzakelijk zijn van de Randweg konden niet beantwoord worden. Natuurlijk, 'n verkeersdeskundige zal direkt zeggen: zoveel auto's, dat is te veel, dus....een Randweg. Hierbij ga je natuurlijk niet in op de werkelijke verkeersproblemen, d.w.z. welke bezwaren, wat voor hinder enz. heeft de Groesbeekse bevolking van het verkeer. Natuurlijk moeten gevaarlijke situaties voor de automobilisten zelf ook bekeken en bestreden worden. De mensen die op de informatie-avond aanwezig waren, vonden dan ook dat eerst de werkelijke verkeersproblemen binnen ons dorp verzameld moeten worden, pas daarna zou men verkeersmaatregelen moeten treffen. Diverse oplossingen zouden eerst bij elkaar gezocht moeten worden. Als dit allemaal gebeurd is, ja dan pas, komt de vraag: moet er een Randweg komen en moet hij "rechts-links" door het landschap heen gaan.

Er zullen dan ook nog meer bijeenkomsten over de Randweg plaatsvinden. Daarom roepen wij U hier nogmaals op om mee te denken en te handelen. Kom ook meepraten op de volgende avonden, waarvan de data zeker in het Groesbeeks Weekblad vermeld zullen worden. HEEFT U BELANGSTELLING, KOM DAN EENS LANGS OP DE VRAAGBAK, van RUYSDAELWEG 25, ELKE DINSDAG VAN 19.00-20.00 uur, of neem contact op met het V.J.V. 't Zulderke, Molenweg 19a.

Satelliet met kernreactor stort neer Veel schrik om Kosmos

WASHINGTON/OTTAWA (Reuter, UPI, AFP) — Een militaire satelliet van de Sowjet-Unie, de Kosmos 954, met een kerngenerator aan boord, is dinsdag boven Noord-Canada verongelukt en naar alle waarschijnlijkheid in de dampkring verbrand. Volgens de regeringen van de Verenigde Staten en Canada — de Amerikanen volgden de defecte satelliet al dagen in nauwe samenwerking met de Russen — is het gevaar voor radio-actieve straling buitengewoon klein. Amerikaanse en Canadese vliegtuigen zijn echter veiligheidshalve naar het gebied gezonden om eventuele straling te meten.

TEHERAN (AP) — Veertig Iraanse werknemers bij het Italiaanse bedrijf G.I.I., dat in de havenstad Bandar-Ahass is ingeschakeld bij de bouw van een nieuwe haven, hebben een eis tot schadevergoeding ingediend tegen het bedrijf wegens nalatigheid. Volgens het in Teheran verschijnende blad „Ehtelaat“ zijn de werknemers, allen mannen, impotent geworden door radioactieve straling veroorzaakt door Iridium. De mannen hadden met speciale apparatuur de draagkracht van staalconstructies getest.

Impotent door radio-activiteit *5/12/77*

De Gelderlander 25-1-78
Ongeluk in reactor:
80 mensen onderzocht

RESULTAAT VAN ONGEEVEER TWEE MAANDEN KRANT BIJHOUDEN

BRUSSEL — Tachtig mensen zouden zich onder medische controle hebben moeten stellen als gevolg van de ontsnapping van radioactieve stoffen in de kerncentrale in Tihange in de Belgische provincie Luik. Dit is meegedeeld door de afdeling België van de internationale ecologische vereniging „Vrienden van de Aarde“.

Van onze correspondent

EINDHOVEN — Een aantal Brabantse milieugroepen gaat een onderzoek instellen naar de mogelijke invloed van de opslag van uraniumafval in de diepe ondergrond in het Belgisch-Brabantse grensgebied op de drinkwatervoorziening in Nederland. De actiegroepen vrezen op den duur vervuiling van de diepere grondlagen, omdat de bodemstructuur vanuit België van Zuid naar Noord loopt.

Fles met radio-actief spul op strand

FAIFA (Rtr) — Op het strand in Haifa hebben twee jongens een fles met radioactief materiaal gevonden. Dit heeft het Israëli-sche persbureau ITIM gemeld.

De fles, die in een metalen container zat, was bestemd voor een niet nader genoemd bureau van Defensie, maar werd kennelijk op het strand verloren.

Radio-actief gas ontsnapt kerncentrale De Gelderlander 24-1-78
PLATTEVILLE (AFP) — Uit de Amerikaanse kerncentrale te Fort St. Vrain in de staat Colorado is gisteren een hoeveelheid radio-actief helium ontsnapt via de schoorsteenspijpen.

KEERNEENERGIE
ongevaarlijk?

„Belgen vervuilen met uraniumafval“

VOLKSKRANT 18-1-78
VS kamppen met groot kern-afvalprobleem

WASHINGTON (UPI) — Zelfs al zou alle activiteit op kerngebied in de Verenigde Staten worden gestakt, dan nog blijft de Amerikaanse regering zitten met het grote probleem van de kernafval die zich al 50 jaar heeft opgehoopt. Dit staat in een rapport dat de algemene rekenkamer voor het congres heeft opgesteld.

GLASBEK 18-1-78

GAAT U MAAR RUSTIG SLAPEN.
Anti — Kernenergie!! Die demonstranten weten toch niet waar ze over praten.

weet u,

- eigenlijk wel, dat de zilverkleurige katjes, die vooral in de vaas zo geliefd zijn, in feite de mannelijke of vrouwelijke bloemen worden van de waterwilg? De katjes gaan zwellen en gele helmknopjes (van de mannelijke bloemen) of groene stempellobben (van de vrouwelijke bloemen) worden zichtbaar. De waterwilg is tweehuizig dwz. de hele boom bezit ofwel mannelijke ofwel vrouwelijke bloemen.

De waterwilg is een zgn. "halve windbloeiër" dwz. hij wordt half door de wind half door insecten bestoven. Let u maar eens op de bloemen; ze bezitten een zoete geur en ook honing. Insecten die er op afkomen zijn: kleine bruine honingbijen (die de winter hebben doorgebracht in warme korven of kasten), grote kleurige hommels (die hun winterslaap in de grond hebben doorgebracht meestal in een bladerenprop) en ook vlinders (die uit poppen tevoorschijn komen).

- dat er ook in Groesbeek een invasie was van kramsvogels? U heeft deze prachtige vogel vast wel gezien met zijn lichtgrijze kop, gespikkelde buik en kastanjebruine rug. Vaak was hij samen te zien met de koperwiek, die kleiner is en verder te herkennen is aan zijn opvallende roomwitte wenkbrauwstreep en roodbruine flank. Kramsvogels horen normaal thuis in Midden- en Noord-Europa, maar daar was het te koud en zodoende daalden ze in onze richting dus zuidwaarts. U heeft wel gezien, dat ze zich te goed deden aan de bessen van b.v. de hulst; 's zomers eten ze vooral insecten.

(kramsvogel)

Speenkruid.

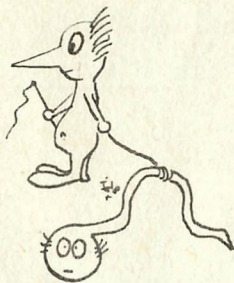
- dat er spoedig diverse voorjaarsbloeiers te zien zijn? Eén ervan is het speenkruid, voorkomend langs sloten of in bossen, met gele sterachtige bloemetjes tussen donkergroene glanzende bladeren. Er komen op de bloemen dan wel kleine vliegjes en heel kleine kevertjes af, maar het speenkruid heeft geen bestuiving nodig om zich te kunnen verspreiden. Er zitten in de oksels van de bladstelen nl. kleine knolletjes, die

op de grond rollen en daar het volgende jaar tot nieuwe planten uitgroeien.

In ons bos kunt u ook veel bosanemonen aantreffen, planten met geknikte witte, van buiten paarsig rood aangelopen bloemen. Waarom bloeien o.a. het speenkruid en de bosanemoon zo vroeg? Wel, het typische van deze planten is, dat ze gebruik maken van het feit, dat in het voorjaar het licht nog niet wordt weggenomen door opschietende plantenbladeren of bladeren in de bomen. Handig bekeken!

- dat rond half maart de weidevogels als de kievitten weer terugkeren, die onze winter doorbrachten in westelijk Afrika of soms dichterbij huis? De grond is dan (wanneer de winter tenminste niet zo streng is) niet of nauwelijks bevroren meer en de vogels kunnen dan weer volop wormen en insectenlarven vangen.

- dat het comité Nijmegen van het Wereld Natuur Fonds op zaterdag 11 april een film-middag organiseert over de natuur van het Oostafrikaanse Tanzania? Deze middag vindt plaats in collegezaal N4 in het gebouwencomplex van de faculteit der Wiskunde en Natuurwetenschappen aan de Heyendaalseweg te Nijmegen (de zaal zal daar via pijlen worden aangegeven). De aanvang is 16.00u en de film-middag duurt 2 uur. Entree voor volwassenen f1,-, voor de jeugd gratis.

- dat de afdeling Nijmegen van K.N.N.V. (Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging) regelmatig in Nijmegen en omgeving exkursies en diaavonden over de natuur organiseert? Ook u kunt hieraan deelnemen. Eén van deze exkursies in onze directe omgeving is op zaterdag 29 april nl. een botanische exkursie op en langs de Nijmeegse heuvelrug. U dient dan om 13.30u aanwezig te zijn op de parkeerplaats van "De Refter", Rijksstraatweg 37 te Ubbergen. Nadere informatie over de K.N.N.V. kunt u verkrijgen bij de heer J.Pieters, Schependomlaan 112 te Nijmegen. Tel. 080 - 771241.

VERSLAG VAN DE VERGADERING VAN 21 FEBRUARI 1978.

AANWEZIG: J.Thissen, M.Reichgelt, H.Daamen, W.Lebbink, A.Bakker,
J. de Valk, H.Brinkhof, S.Reichgelt, E.Loeffen, H.Mortiaux,
M. van de Bos, J. van Haaren.

AFWEZIG: met kennisgeving: M.Alink, G.Müsken, E. van Haaren, J.Norp,
P.Thissen.

1. Ingekomen stukken:

- a. Brief van de Gelderse Milieufederatie: d.d. 18 - 1 - '78, waarin de vraag werd gesteld, hoe de federatie een intensiever contact zou kunnen onderhouden met haar achterban. De dagelijkse bestuursleden hebben zich bereid verklaard als contactpersonen op te treden tussen de federatie en de aangesloten organisaties. Voor ons wordt dat Ing. H.M. van de Steeg, Kraayenberg 9103, Wijchen. Tel. 080 - 558833.
- b. Brief van de Gelderse Milieufederatie d.d. 14 - 2 - '78, betreffende de AROB-beroepen. Over de jurispreudentie i.v.m. de wet: Administratieve Rechtsspraak Overheidsbeschikkingen.
- c. Brief van V.J.V. "'t Zulderke" d.d. 20 - 2 - '78, betreffende de Randweg. Zij willen informatie- en discussieavonden organiseren: de eerste avond is: Woensdag 1 maart om 20.00u op het V.J.V.Zulderke, Molenweg 19a.

Verzonden:

- Brief naar de Provinciale Waterstaat in Arnhem. Door H.Brinkhof is informatie gevraagd over een enquête betreffend het autogebruik.
- Brief naar het Ministerie van C.R.M., waarin door de "subwerkgroep amphibieën" om toestemming wordt gevraagd, om tijdens de voorjaars-trek van de padden aan de Oude Kleefsebaan binnen de gemeente Groesbeek deze padden te beschermen en te vrijwaren voor een dood door het verkeer.

2. De Jeugdcurcus:

De heer Lebbink wil voor eind april graag alles in kannen en kruiken hebben. De cursus start in Mei met ongeveer 150 kinderen, allemaal vijfdeklassers. Hopelijk zullen dezelfde mensen als voorheen aan deze cursus meewerken.

Als er bij die groep personen zijn, die verstek moeten laten gaan, dan als het kan zo vlug mogelijk bericht aan de heer Lebbink, tel. 1747. Zeker voor de volgende vergadering 21 maart a,s, i.v.m. het zoeken naar opvolgers.

In voorafgaande jaren had G.Müsken de introductie bij de scholen op zich genomen. J. de Valk heeft zich bereid verklaard dit over te nemen.

3. Meldingsgebieden:

De 27 meldingsgebieden moeten opnieuw verdeeld worden en de meldingen van de desbetreffende gebieden geactiveerd. In de volgende vergadering graag een duidelijk voorstel om ook dit weer goed op poten te zetten.

Volwassenencursus:

De cursus start binnenkort weer. Het eerste contact van de medewerkers is zaterdag 25 februari om 20.00u.

4. De functie Coördinator Natuurbehoud:

Deze functie is sinds kort vacant. S.Reichgelt heeft de afgelopen jaren flink aan de weg getimmerd; wie voelt zich geroepen dit over te nemen? Als eventuele opvolger dachten wij aan de volgende personen: Gerard Müskens, Frans Hofman, Paul Thissen.
Denk er eens over na.

5. Evaluatie Lustrumviering:

Als we terugkijken op al onze activiteiten van de afgelopen maand, dan is het geheel toch wel tegengevallen. De vraag blijft of onze activiteiten verkeerd gekozen zijn of dat de mensen overvoerd zijn geraakt. De jeugd is zeker wel geïnteresseerd, op iedere school draait wel een of ander project milieuhygiëne of natuurbehoud.

Hoe we de mensen kunnen bereiken zal een probleem blijven. Het persoonlijk contact is misschien de enige manier, immers de aanhouder wint. Een nieuwe taak dus voor de afdeling Voorlichting, die dan wel op de voltallige groep moet kunnen rekenen.

Kort verslag:

De wandeling in het bos werd geen succes, omdat voor een aantal de startplaats moeilijk te vinden was.

Tijdens de fietstocht werd er wel gefietst, maar met de soep bleef men zitten.

De diaseriees werden met mondjesmaat bekeken.

De lezing van Ir. Voogt was druk bezocht vooral door de agrariërs uit ons dorp.

De kinderfilm was erg druk, ongeveer 200 kinderen.

De film voor volwassenen daar tegenover zeer matig.

De diaserie in de RABO-bank is door velen kritiekloos aanschouwd.

De tentoonstelling trok toch wel behoorlijk wat mensen.

6. Subwerkgroep Amphibiëen:

De subwerkgroep bestaat uit : T. de Jong, J. de Valk, H.Mortiaux, S.Reichgelt en B.Ariaans.

Omstreeks half maart tijdens de voorjaarestrek van de padden, wil deze groep de padden aan de Oude Kleefsebaan - Ons Erf beschermen. Door middel van gaas en ingegraven emmers worden ze gevangen en tweemaal daags overgebracht.

Een vergunning is aangevraagd en er zal zondig aan de gehele werkgroep om hulp worden gevraagd.

7. De Randweg:

V.J.V. 't Zulderke organiseert informatie- en discussieavonden.

H.Brinkhof gaat hieraan meewerken.

Verder worden er nog diverse punten bekeken o.a.

- reconstructie van de Zwarte Weg en Nijmeegsebaan

- aansluitingen op het Duitse wegennet

- verkeerssituatie in het dorp.

Er is een brief naar de gemeente voor het beloofde verslag van de informatieavond over de Randweg.

8. Rondvraag:

De waarde van het oud papier is tot beneden nul gedaald. Als de verenigingen het niet meer ophalen, WAT DAN?

Volgende vergadering: dinsdag 21 maart a.s.

Scholengemeenschap Groesbeek afd. LHNO,
Nijverheidsweg 2 , lokaal 13.

X Natuurbeschermingsmaatregelen zinnig of onzinnig? 1

door: S. C. Reichgelt

Artikel 22 van de natuurbeschermingswet van 15 november 1967 bepaalt, dat Hare Majesteit de Koningin, bij algemene maatregelen van bestuur kan aanwijzen welke in Nederland in het wild voorkomende plante- en diersoorten beschermd moeten worden.

Dit opende de mogelijkheid om een aantal bij aquarium- en terrariumhouders geliefde diersoorten wettelijk te beschermen.

Tn oktober 1973 betekende dit voor mij rigoureuus het einde van mijn liefhebberij, met name het houden en kweken van de *Lacerta agilis* en de *Lacerta vivipara* en het houden van de *Natrix natrix*, alsmede nog veel meer soorten dieren, die mijn buitenterraria bevolkten.

Aangezien ik reeds controleur van de vogelwet 1936 was, werd mij ook gevraagd de controle wat betreft de naleving van deze beschermende maatregelen op me te nemen.

Juist door mijn bekendheid met het feit, dat door verontreiniging van oppervlaktewateren en andere milieuvervuilende factoren, het aantal vindplaatsen van de Nederlandse amphibieën en reptielen steeds kleiner werd, was het niet moeilijk om deze uitnodiging te aanvaarden.

De beschermde zoogdieren behoren in de regel niet tot het bestek van dit tijdschrift. Daarom zal ik me beperken tot de amphibieën, de reptielen en de vissen, tenzij uit reacties zou blijken, dat u lezer er behoefte aan heeft uitgebreide informatie voorgeschoteld te krijgen.

De algemene maatregel van bestuur wijst als beschermd ondermeer aan:

Slangen (Serpentes)

Nu kent Nederland drie soorten, nl. de gladde slang (*Coronella austri-*

ca) de ringslang (*Natrix natrix*) en de adder (*Vipera berus*).

Het is gebleken, dat veel mensen in de mening verkeren, dat soorten, die uit het buitenland na de vakantie worden meegenomen, in ons land legaal gehouden mogen worden. Dat is niet helemaal waar. In zo'n geval zult u zich moeten overtuigen van de soort en ondersoort, waartoe het dier behoort. Daarvan hangt het namelijk af of het dier door de Nederlandse wet wordt beschermd. Neemt u nu bijvoorbeeld de ringslang. Deze komt in Europa wel in zes ondersoorten voor, die allemaal luisteren naar de naam *Natrix natrix*...

Bijvoorbeeld:

Natrix natrix natrix (heel midden Europa)

Natrix natrix helvetica (Groot Britannië, Nederland, België, en tot aan de Pyreneeën)

Natrix natrix astreptophora (Spanje, Portugal en N.W. Afrika)

Natrix natrix scutata (Rusland)

Natrix natrix sicula (Sicilië en andere eilanden van de Middellandse zee tot in Griekenland)

Natrix natrix persa (Balkan, Klein Azië en de zuidkust van de Kaspische zee).

Wanneer de twee eerste latijnse en/of griekse naamsaanduidingen gelijk zijn aan de soorten, die in ons land beschermd zijn dan valt het door u meegebrachte exemplaar

onder onze natuurbeschermingswet, en mag u het dier dus niet houden, of vervoeren, zo gauw u de Nederlandse grens passeert.

De bekende adderringslang luistert naar de naam *Natrix maura*. De eerste twee namen zijn niet gelijk aan 'onze' *Natrix natrix*, deze mag derhalve rustig in uw natte terrarium verblijven.

Van de gladde slang *Coronella austriaca* is maar één soort bekend.

De zuidelijke gladde slang (*Coronella girondica*) komt o.a. voor in Spanje en Portugal.

De adder (*Vipera berus*) heeft een ondersoort, die in N.W. Spanje leeft, nl. de *Vipera berus seoanei*.

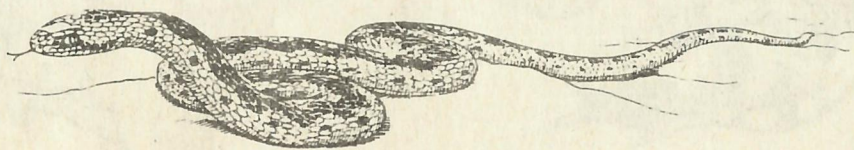
De in ons land nog zeer zeldzaam voorkomende(?) moerasschildpad (*Emys orbicularis*), niet te verwarren met de in de handel zijnde Noord- en Middenamerikaanse sierschildpades, zijn eveneens beschermd.

Het dier kan men voornamelijk herkennen aan de gele vlekjes op de onbeschermdede delen van het lichaam.

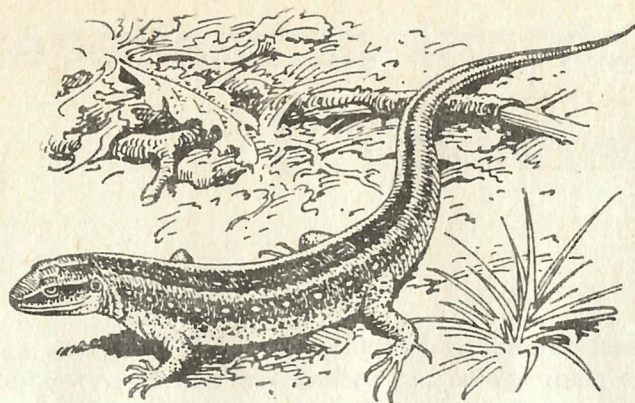
Ook deze dieren hebben een ruim verspreidingsgebied tot in Noord-West Afrika en Klein Azië. Men heeft het vermoeden, dat de soort in Zuid-Limburg via de Maas in ons land komt. Men heeft overigens bij mijn weten nog nooit eieren en jongen gevonden.

Alle soorten hagedissen (*Sauria*) heeft de wetgever beschermd.

Dat betekent voor ons land in ieder

De adder, *Vipera berus*.

De zandhagedis, *Lacerta agilis*.

geval de u wel bekende zandhagedis (*Lacerta agilis*), de levendbarende hagedis (*Lacerta vivipara*) en de hazelworm (*Anguis fragilis*).

Amphibieën

De groep dieren, die mij erg na aan het hart ligt zijn de amphibieën.

De kikkers en padden van deze groep, alsmede de salamanders worden eveneens in het besluit genoemd.

Om met de kikkers te beginnen moet ik u de meest bekende en ook het grootst in aantal zijnde bruine kikker (*Rana temporaria*) noemen, die heel vroeg in het voorjaar de met paring gecombineerde eiafzetting voltrekt. De eieren worden op plaatsen gedeponeerd, waar de zon het water goed kan verwarmen. Bruine kikkers hebben nog al wat kleurtonen, af-

hankelijk van waar zij hun winterslaap doorbrachten. De kleur kan variëren van okerbruin tot blauwgrijs, grijsbruin, met en zonder vlekken.

Maar allen hebben opzij van de kop een vijfhoekige donkere vlek.

De heikikker (*Rana arvalis*), die zoals de naam al aanduidt, vaak in venetjes voorkomt heeft een vrijwel overeenkomstige levenswijze als zijn bruine voorganger. Wat dat betreft heeft hij ook de kleur mee, ware het niet, dat het dier een min of meer streperig uiterlijk heeft, wat loopt van de punt van de snuit tot aan de staartwortel. Ook de vijfhoekige vlek bij de oren is minder duidelijk dan bij de vorige soort.

De groene kikker (*Rana esculenta*) heeft een periode meegemaakt dat de aantallen onrustbarend slonken, niet in het minst, doordat laboratoria

deze dieren voor allerlei geheimzinnige proeven gebruikten.

Gelukkig keert het tij wat dat betreft. De klauwkikkers (*Xenopus laevis*) vervangt op veel plaatsen het dier als proefkonijn, terwijl het toch wel schonere slootwater de dieren meer voortplantingskansen geeft.

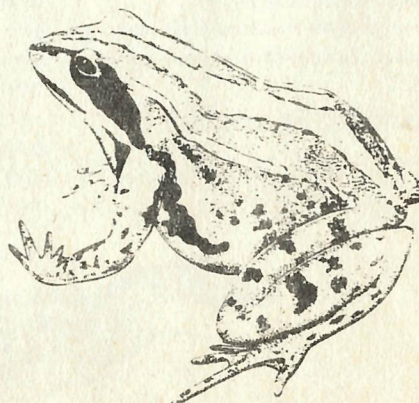
De groene kikker zet meestal eind mei de eieren af in dieper water. Tegen die tijd kunt u dan ook genieten van het gekwaak, dat dan niet van de lucht is.

Van de drie voorgaande soorten is het toegestaan de eieren en de larven, (dikkopjes, bullekopjes, kikker-visjes) te vangen en onder zich te hebben.

In de memorie van toelichting op de algemene maatregel van bestuur wordt hiervoor de relatie 'Kind - Natuur' als reden opgegeven. U zou hiervoor ook onderwijsdoeleinden

De bruine kikker, *Rana temporaria*

De heikikker, *Rana arvalis*.

kunnen zeggen.

De in het besluit genoemde grote groene kikker (*Rana ridibunda*) komt in Nederland van nature niet voor, maar is er in het verleden uitgezet. Ze vertonen een grote overeenkomst met de vorige soort. De groenig-gele rugstreep bij de *R. esculenta* ontbreekt bij de *R. ridibunda* vrijwel geheel. Verder kan men hem aan de hand van het geluid determineren.

Kwaakt de *R. esculenta* duidelijk, de *R. ridibunda* geeft een meer kort lachend geluid. In Duitsland schijnt men de soort hardnekkig als *R. esculenta* te bestempelen. Men beweert zelfs, dat de bij ons voorkomende soort *R. esculenta* een kruising moet zijn. Hoe het ook zij, hiervan is nog steeds niets wetenschappelijk bewezen.

In het Westelijk deel van het Middellandse Zeegebied komt een ondersoort de *Rana ridibunda perezi* voor. Een bijzonder aardig diertje, de boomkikker (*Hyla arborea*) begint in ons land wel erg dunnetjes te worden. In de wetenschappelijke mededeling van de K.N.N.V. van februari 1968 worden de gebieden aangegeven, waar deze dieren nog zouden voorkomen. In de eerste plaats is er sinds 1968 veel gebeurd, maar daarnaast wekken de kaartjes de indruk, dat er nog voldoende zijn. Niets is minder waar. De vindplaatsen beperken zich voornamelijk tot kleine kolonies, waarvan er enkele (lees zeer weinigen) heel ver van elkaar verwijderd liggen. Uitwisseling over afstanden, tientallen kilometers, vindt dan ook niet plaats. Dat geldt trouwens ook voor vrijwel alle andere beschermde diersoorten.

Nederland kent vijf paddesoorten, die tot vier families behoren.

De vroedmeesterpad (*Alytes obstetricans*) komt in Nederland zeer zeldzaam voor. Deze soort heeft nog een ondersoort de *Alytes obstetricans boscai*, die op het Iberisch schiereiland voorkomt.

De vroedmeesterpad leeft in de regel niet in groepen, maar solitair.

De plaatsen, waar dit dier in Nederland zijn domicilie heeft wordt door

de natuurbeschermers en wetenschappers streng geheim gehouden. Niet om de mensen te pesten, maar eenvoudig omdat het verwijderen van enkele exemplaren al catastrofale gevolgen kan hebben voor de Nederlandse populatie.

Dat is eveneens het geval met de geelbuik vuurpad (*Bombina variegata*) een overigens bijzonder leuk diertje, wat echter zoveel en zo sterk gif kan produceren uit de in de huid liggende gifklieren, dat, wanneer men er een andere pad of kikker bij zet, deze vrijwel direct de geest geeft. In de handel worden wel eens vuurbuikpadden aangeboden, namelijk de Chinese roodbuikvuurpad (*Bombina orientalis*).

Ook komt in Europa een roodbuikvuurpad voor; de *B. bombina*.

Vermoedelijk bestaan er van de met name eerste soort vier ondersoorten. Voor zover mij bekend is nog niet duidelijk of het hier gaat over kruisingen of geografische variëteiten.

Ook hier geldt: als u in de handel vuurbuikpadden tegenkomt, overtuigt u zich er dan van, dat het hier niet om de geelbuikvuurpad of een van zijn ondersoorten gaat.

De u waarschijnlijk wel bekende gewone pad (*Bufo bufo*) is een dier, wat vooral in de verhalen in mijn jeugd dikwijls werd afgeschilderd als koud, griezelig en harteloos. Koud van karakter en griezelig is hij zeker niet. Een opvallend verschil met de kikkers vind ik altijd nog, dat de meeste padden hun kop onafhankelijk van hun romp kunnen bewegen. In de 'goede oude tijd' d.w.z. voor oktober 1973, waren mijn padden zo aan mij gewend, dat ik ze uit de hand kon voederen. Ja, zelfs kwamen ze naar mij toe op momenten, dat ik geen voedsel verstrekke. (Herkennen ze de verzorger?).

Van de gewone pad kennen we nog enkele ondersoorten b.v. de *Bufo bufo spinosus*, die vooral in Zuid-Europa voorkomt.

Een verwant is de rugstreppad (*B. calamita*), die in gedrag veel overeenkomst vertoont met de vorige soort. Zoals de naam al aanduidt, heeft het dier een geelgroene streep

op de rug die loopt vanaf de kop tot de staartwortel. Een nauwe verwant is de groene pad, (*B. viridis*), die o.a. voorkomt in België vlak bij de Zeeuwse grens. Het is niet ondenkbeeldig dat deze soort op een gegeven moment in Nederland in het wild wordt gesignaleerd. Wanneer dat het geval is, is de *B. viridis* automatisch beschermd door het besluit beschermde dieren. Immers het besluit zegt: 'ALLE in Nederland voorkomende...'

Ik heb in het gedeelte van de padden de knoflookpad (*Pelobates fuscus*) tot het laatste bewaard. In tegenstelling tot de hiervoor besproken soorten heeft de knoflookpad een gladde huid, die groenig gemarmerd is, waartussendoor verspreid roodachtige stippen. Een wonderlijke eigenschap is, dat het dier zich razendsnel in het zand kan ingraven. Begrijpelijk, dat hij een voorkeur heeft voor een zandige bodem.

Het dier leeft zeer verborgen terwijl, in tegenstelling tot de andere in Nederland voorkomende soorten padden en kikkers, de larven uitzonderlijke afmetingen bereiken van gemiddeld wel 14 cm.

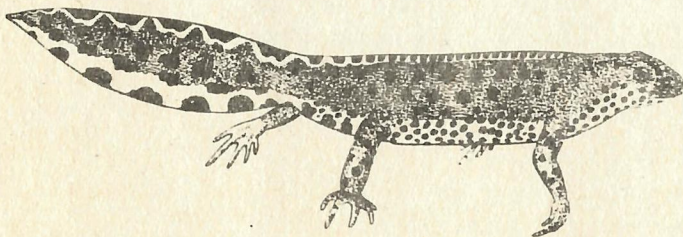
Hebben we de lijst met kikkers en padden afgewerkt, dan blijft natuurlijk de u bekende salamander. Ook alle in Nederland voorkomende salamanders zijn, zoals u wel zult begrijpen, beschermd.

Openen we de rij met de vuursalamander (*Salamandra salamandra*). Zwart met gele onregelmatige vlekken en strepen. Het diertje heeft een lengte van 12 tot 18 cm. Het is de enige landsalamander, die in Nederland voorkomt.

De *S. salamandra terrestris* zou zich ook in Nederland ophouden, maar of dit wel helemaal zeker is, is mij niet bekend.

Van de watersalamanders hebben we vier soorten.

De alpenwatersalamander (*Triturus alpestris*), waarvan er in Europa nog een stuk of zes ondersoorten bekend zijn. Hiervan is de *Triturus alpestris apuana* een van de kleurrijkste. Deze soort komt o.a. voor in Italië.

De alpenwatersalamander,
Triturus alpestris.

De grote watersalamander (*T. cristatus*) heeft vier ondersoorten, waarvan de Donaukamsalamander (*T. cristatus dobrogicus*) met een langgerekt lichaam sterk afwijkt van de andere soorten. Herkenbaar zijn ze aan een anthracietkleurige ruwe huid en een gele buik met zwarte vlekken. Het mannetje vertoont in de paringstijd een hoge gerafelde kam op de rug en met een onderbreking ook op de staart. De vinpootsalamander komt o.a. in Zuid-Nederland voor. In bruiloftskleed vertoont het mannetje een rand op de rug en staart met verspreide stipfels op een okergele ondergrond. Aan de staartpunt zit een draadvormig aanhangsel. Het vrouwtje mist de verhoogde huidplooi en het aanhangsel aan de staart.

De zeer algemeen voorkomende kleine watersalamander (*T. vulgaris*) kon in mijn jongensjaren nog in grote aantallen worden gevangen, zonder direct schade te berokkenen aan het bestand. De soort heeft erg veel te lijden van verontreiniging, met name landbouwvergiften, met zelfs lage giftige waarden.

Vandaar dat de aantallen de laatste twintig jaren zo sterk zijn afgenomen, dat de bescherming de enige oplossing is voor deze bijzonder aardige diertjes.

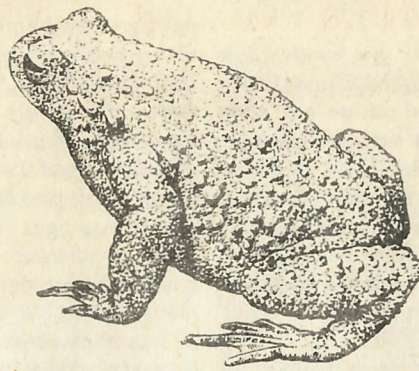
Afhankelijk van het verschil in de bruidstooi van het mannetje onderscheidt men negen ondersoorten.

Zijn de vrouwtjes groengeel gekleurd met een oranje-gele buik met stippen, de mannen vertonen op een donkerder ondergrond een groot aantal zwarte vlekken over het hele lichaam verspreid. De hoge kam loopt vanaf de kop tot de staartpunt door.

die op het terrein van "Ons Erf" ongeveer 150 m gaas heeft neergezet (in 2 stukken van 75m) met emmers erlangs om de dieren te vangen. De emmers worden 2 maal daags gecontroleerd en de gevangen dieren aan de andere kant overgezet. Vergunningen voor het overzetten van de amphibieën zijn aangevraagd en verkregen, immers het handelt zich om beschermde diersoorten!

Een uitvoeriger verslag over het gevangen aantal soorten en exemplaren en verdere bijzonderheden ook voor het volgende jaar, zal in één der volgende Groesbeekse Milieujournalen verschijnen.

De gewone pad, *Bufo bufo*.

Subwerkgroep Amphibieën.

Zoals u reeds in het verslag van de vergadering van 21 februari heeft kunnen lezen, is er een subwerkgroep Amphibieën opgericht. Ik zal nu iets verder ingaan op het waarom van deze werkgroep.

Het landgoed "Ons Erf" aan de Oude Kleefsebaan in de gemeente Groesbeek bestaat voornamelijk uit bosgebied en op de boden ligt daar ook een dicht bladerdek. In deze bladerlaag maar ook onder de stronken van omgewortelde bomen overwinteren padden en kikkers. In het voorjaar nu zo eind februari tot eind maart, afhankelijk van het weer, trekken deze dieren naar hun broedplaats terug, in dit geval de Leemput, een plas gelegen aan de andere kant van de Oude Kleefsebaan. Daar worden de eieren door de vrouwtjes afgezet en vervolgens verlaten de op het land levende soorten als de pad het water weer en hervatten hun normale levenswijze.

Elk jaar opnieuw nu worden een flink aantal van deze amphibieën bij het oversteken van de Oude Kleefsebaan naar de Leemput doodgereden door het verkeer. Om dit nu te proberen te voorkomen, is de subwerkgroep Amphibieën opgericht,

Jo de Valk,
namens de subwerkgroep
Amphibieën.

ALGEMENE BESCHOUWINGEN

Eén van onze aktieve leden, nl. J. Norp, heeft uit hoofde van zijn functie als gemeenteraadslid, bij burgemeester, wethouders en raad, voor de volgende punten aandacht gevraagd:

- De aanleg van fietspaden langs de Bredeweg mag niet langer door het College op de lange baan worden geschoven.
- Ter voorkoming van overbodige hoeveelheden huisvuil dient het ophalen van oud papier in zoverre gesubsidieerd te worden dat het voor de verenigingen nog aantrekkelijk blijft bij deze uitermate lage prijzen hun taak in deze te vervullen.
- De gemeente dient zorg te dragen voor het plaatsen van containers voor het verzamelen van glas. Bij de Zuidmolen is daarvoor een plaats beschikbaar.

milieu ~~van~~ rondom ~~van~~ milieu ~~van~~ rondom ~~van~~ milieu

- Afdoende maatregelen dienen te worden genomen om het kappen van bomen, zoals dit onlangs is gebeurd langs de Knapheideweg, louter alleen omdat iemand wel aan de bosrand wil wonen, maar geen last van bomen wil hebben, onmogelijk te maken, dan wel te bestraffen.
- Het bomenbestand langs de landwegen verkeert plaatselijk in slechte staat. Onderzocht dient te worden welke bomen gekapt moeten worden. Over vervangende aanplant moet óók met de agrariërs worden overlegd.
- Gebruik van terreinen in strijd met het bestemmingsplan (te denken valt aan de opslagplaats van oud ijzer aan de Cranenburgse straat en het plaatsen van tenten en caravans in de beplantingsstrook rondom de camping de Oude Molen) dient niet langer getolereerd te worden.
- Het beheer van terreinen, die in het kader van uibreidingsplannen reeds in het bezit van de gemeente zijn, dient zodanig te geschieden, dat de natuurlijke waardevolle gegevens zolang mogelijk behouden blijven. Bomen dienen een onderhoudsbeurt te krijgen zodat ze een waardevolle aankleding kunnen zijn

van de toekomstige woonwijk. Het verlenen van jachtrechten op die terreinen in de nabijheid van de bebouwde kom kan niet juist worden geacht.

TUINLIEFHEBBER ?

- In het Groesbeeks Weekblad van een paar weken terug las ik in het artikel "Tuinliefhebber, Onkruidbestrijder" onder andere het volgende:
- Wanneer u tuinliefhebber bent, dan bent u ongetwijfeld automatisch(?) een FANATIEKE onkruidbestrijder.....
 - Het onkruid is de grootste vijand van de tuinier en dus zal hij het bestrijden waar hij het vindt.....
 - Onkruid is als een vijfde colonne, die op SLINKSE wijze ons tuingenot probeert te bederven.....
 - Met schoffels, onkruidsteker, mes of CHEMISCHE MIDDELEN gaan we het onkruid te lijf.....
- En dan te bedenken dat er een toenemend aantal tuinLIEFHEBBERS juist van dit

"onkruid" houden. Trouwens, wat is onkruid? Een Begonia op een voetbalveld? Verder wou ik alleen nog zeggen dat ik blij ben dat ik geen onkruid heet. Je zou tenslotte maar slachtoffer worden van een dergelijke overdreven fanaticus.

OUD PAPIER

Oud papier, voorheen een bron van inkomsten voor veel verenigingen, brengt momenteel zeer weinig op. Door de opvoedende akties op scholen en de groeiende aandacht voor milieuproblemen wordt er veel meer papier ingezameld dan de papier- en kartonfabrieken kunnen verwerken. Deze fabrieken worden steeds meer afhankelijk van oud papier als grondstof (in 1977: 52% van het grondstoffenpakket; verwachting voor 1978: 62%). De oud papier handelaren krijgen momenteel minder dan 8 cent per kilo van de verwerkingsindustrie, hoewel er minimaal 10 € 11 cent nodig is om de kosten van vervoer, opslag, het sorteren en dergelijke goed te maken.

Indien de inzameling tijdelijk wordt stopgezet, zoals reeds geopperd is, zal het moeilijk zijn om, als de tijden keren, de inzamelaars en de bevolking er weer voor te motiveren.

Van dit standpunt uit gezien zou het

nattig zijn als de gemeente Groesbeek in navolging van andere gemeenten, aan de verenigingen welke hier momenteel nog oud papier ophalen in een of andere vorm subsidie zou verstrekken.

PLANTEN IN DE STRIJD

-Dit voorjaar start het D.J.O. (de jonge onderzoekers), in samenwerking met het Instituut voor Natuurbeschermingseducatie en het instituut voor Plantenziektenkundig Onderzoek te Wageningen, met het opzetten (door amateurs) van een landelijk meetnet voor luchtverontreiniging door gasvormige fluoriden. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de grote gevoeligheid van sommige gladiolenrassen voor deze vorm van luchtverontreiniging. -De provincie Drente gaat voor het meten van luchtverontreiniging eiken gebruiken als snuffelpalen. De op de eiken voorkomende korstmossen zijn nl. natuurlijke indicatoren voor luchtvervuiling. Is de lucht schoon dan tieren deze organismen welig, bij vuile lucht verdwijnen ze. Ook landelijk wordt er gewerkt aan een luchtmetingssysteem gebaseerd op korstmossen.

DOLFIJNEN

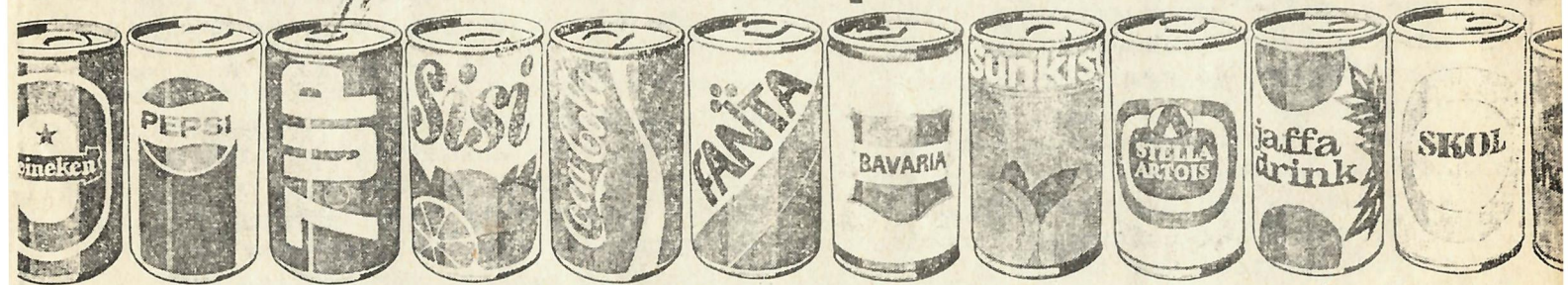
Japanse vissers hebben de eigenschap om per jaar zo'n 20.000 dolfijnen af te slachten o.a. door ze eenvoudig dood te knuppelen. De vissers beweren, dat de dolfijnen hun beconcurreren, maar volgens dr. P. van Bree, lid van een internationale commissie, die jaarlijks de hoeveelheden walvis (dus ook dolfijn) vaststelt, die gevangen mogen worden, gaat het de vissers alleen maar om het vlees van de dieren.

Bovendien krijgen de vissers voor elk aangebracht exemplaar (dood) een beloning. De te vangen hoeveelheden dolfijnen worden waarschijnlijk binnenkort drastisch beperkt.

Dan denk je dat zoiets alleen maar in Canada mogelijk is (zoals een ieder wel bekend het doodknuppelen van zeehonden), maar zo te zien kunnen ze er in Japan ook aardig wat van!

rondom milieu rondom milieu

Omdat steeds meer mensen producten in blik kopen

Aldus luidde de kop van een advertentie van een fabriek uit Oss met eronder een aanwerving voor personeel. Wat een heerlijk staaltje van reclame weer! "Omdat steeds meer mensen producten in blik kopen", ALSOF de mensen dit nu wel zo nodig willen. Nee, tegenwoordig moet alles zo nodig in blik of wegwerpverpakking gemaakt worden en dan wordt de mens niet veel keuze meer gelaten. Leve de vervuiling! Het wordt hoog tijd, dat we Denemarken

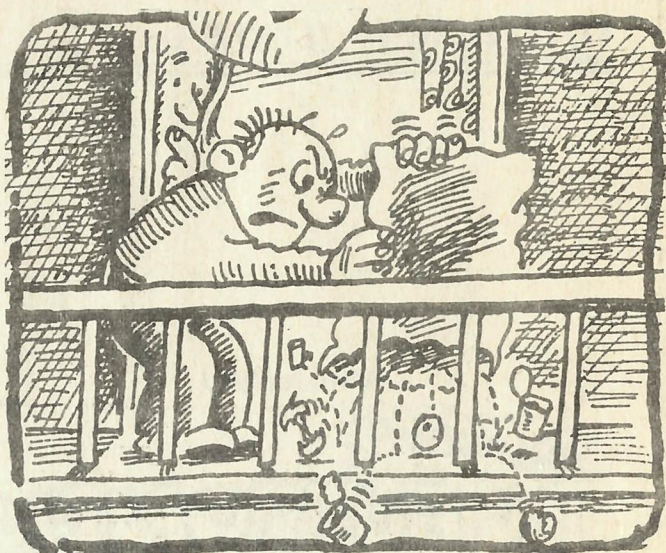
eens als voorbeeld gaan nemen. Daar zijn de fabrikanten het met het Deense ministerie van milieuzaken eens geworden, dat er per 1 januari 1982 geen bier of frisdranken in blik of wegwerpverpakking meer worden gemaakt of verkocht. Vóór die tijd wordt het gebruik van weggoiverpakking zoveel mogelijk beperkt. (De advertentie stond in de Gelderlander van 19 november 1977).

HUISVUIL VERBRANDING

Het vergassen van huisvuil heeft vele voordelen boven andere methode van huisvuilverwerking. Dit blijkt uit een evaluatierapport van een projektgroep van de T.H.Twente. Het projekt werd aanvankelijk opgezet t.b.v. de ontwikkelingslanden om land- en bosbouwafval om te zetten in gas. Hierop kunnen dan weer motoren draaien, welke elektrische energie opwekken of andere machines aandrijven. Dit proces werd door enkele aanpassingen geschikt gemaakt voor de verschillende frakties van het huishoudelijkafval. De grote voordelen van het systeem zijn, dat zowel de verbranding, als de vergassing in de meest geschikte ruimtes en onder de beste kondities kan plaatsvinden. Het geproduceerde gas heeft door de verbranding met zeer weinig lucht een betrekkelijk klein volume en kan dus door kleine installaties gereinigd worden. Het schone gas dat door de vergassingsreaktor wordt geproduceerd kan direkt aan de elektrische centrale worden geleverd (zie noot). Een van de conclusies uit het rapport is: verbranding van

plastic afval bespaart eerder aardolie dan het terugwinnen hiervan uit afval. Het terugwinnen van een hoogwaardige grondstof kost nl. veel energie terwijl verbranding juist energie oplevert.

NB. Bij direkte verbranding van het afval worden grote hoeveelheden lucht ingeblazen waardoor er erg veel verontreinigende rookgassen gevormd worden. Voor het reinigen er van zijn enorme installaties nodig.

rondom milieu rondom milieu

VRAAGBAAK

WERKGROEP
MILIEUBEHEER
GROESBEEK

U KUNT BIJ ONS TERECHT :

→ MET MILIEUKLACHTEN

→ VOOR INFORMATIE OVER DE WERKGROEP

---Hoe wordt ik actief lid?

---Wanneer begint de volwassenkursus en wat houdt deze in?
enzovoorts.....

→ VOOR HET AANVRAGEN VAN EVENTUEEL DOOR ONS TE ORGANISEREN EXKURSIES,
VOORDRACHTEN E.D.

→ LITERATUURINZAGE

→ VOOR HET MELDEN VAN BUITENGEWONE OBSERVATIES EN VONDSTEN
Bijvoorbeeld vogels, planten e.d.

→ VOOR HET VERKRIJGEN VAN ALLERLEI INFORMATIE OP MILIEUGEBIED

IEDERE DINSDAGAVOND

VAN 7 TOT 8 UUR

van Ruysdaelstraat 25

Groesbeek

Ook in
GROESBEEK
een
Initiatief-groep

STOP de neutronen BOM

(Advertentie)

Nieuw!!
**NEUTRONEN-
BOM!!!**
spectaculaire
verlaging van de
atoom-
drempel!

**PLUS-
PUNTEN:**

- * Schuimt meer
kan niet krassen
- * doodt alle huishoud-
bacteriën (mensen,
dieren, planten) maar
laat waardevolle spullen
(huizen, auto's, fabrieken)
onaangetast
- * gemakkelijk te vervoeren
(past ook op uw houthakker!)

* met vergrote stralingsopbrengst
* bij uitstek geschikt voor toepassing
in Europa (dus ook in uw land!)

**maakt wel dood,
maakt niet stuk!**

INTRODUCTIE-AANBIEDING:
nú met (gratis) lachende-doodskop-sticker
KORTING VOOR NATO-LEDEN!

In aansluiting op het initiatief van dhr. J. van Elst in november 1977 t.a.v. de actie "STOP DE NEUTRONENBOM" hebben enkele mensen dit initiatief voortgezet. Daaruit is een werkgroep ontstaan die zich noemt: initiatiefgroep "STOP DE NEUTRONEN BOM" Groesbeek. De groep bestaat uit een aantal mensen die zich ieder persoonlijk bezig houden met het onderwerp oorlog en Vrede.

Wij zijn van daaruit tot het inzicht gekomen dat de neutronenbom ons geen stap dichterbij de wereldvrede brengt, integendeel!!!

Naar onze mening brengt ook dit onmenselijke wapen ons weer dichterbij een alles vernietigende oorlog.

Dit alles is voor ons meer als voldoende omdat dit ook bij de Groesbeekse bevolking onder de aandacht te brengen.

INITIATIEFGROEP

"STOP DE NEUTRONENBOM"

SECRETARIAAT: p/a HEMELTJE 31,

GROESBEEK.

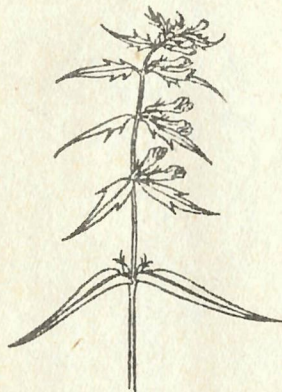
HET LANDSCHAP EN DE NATUURGEBIEDEN ROND GROESBEEK

DEEL 2: DE JANSBERG

Een van de mooiste gedeelten van de stuwwal bij Groesbeek wordt gevormd door het Natuurmonument "De Jansberg". In dit gebied treft men zandgronden aan afgewisseld met lager gelegen, zware lössleemgronden. Op enkele plaatsen komt klei aan de oppervlakte.

Water dat door het zand naar beneden zakt loopt over de ondoorlatende leemlagen naar de helling toe en komt daar in bronnen weer aan de oppervlakte. Door het afdammen van de beekjes uit deze bronnen zijn door toedoen van de mens de vijvers in de erosiedalen ontstaan: het Groene Water, de Drie Meertjes, en de Molenvijver. Deze vijvers deden dienst als watervoorziening, houtslagplaats, mogelijk ter verfraaiing van het landschap en om de watermolen te laten draaien.

Op de hogere plaatsen, waar zand en grint de bodem vormen, vindt men bosplanten als: Blauwe Bosbes; Bochtige Smele, Adelaarsvaren, Hengel en Dalkruid.

Hengel

Witte Klaverzuring

Bosanemoon

Daar waar de bodem rijker is, onder andere op löss, komen naast de bovengenoemde soorten ook nog voor: Veelbloemige Salamonszegel, Knopig Helmkruid, Bosanemoon, Witte Klaverzuring, Gewoon Bosviooltje en op steile lemige hellingjes Ruige Veldbies en Grote Veldbies. Dit zijn typen van Eikenbossen die op matige en voedselarme gronden groeien. Op de vergelijdingsgronden in de lagere delen van de erosiedalen, vaak al dichtbij het grondwater, en op plaatsen, die door de mens werden bewoond, gaan andere, veel soortenrijkere bostypen optreden, Eiken-, Beukenbossen van rijkere gronden. Naast de bovengenoemde soorten van de voedselrijkere variant van de Eikenbossen verschijnen nu ook nog specifiek aan rijke gronden gebonden soorten zoals Gele Dovenetel, Mannetjesvaren, Gewoon Nagelkruid, Bosandoorn en plaatselijk ook

grote bijzonderheden met name Eenbloemig Parelgras, Zwarte Rapunzel, Gevlekte Aronskelk.

Bij de plaatsen waar vroeger mensen gewoond hebben, komen karakteristieke planten voor. Men kan twee groepen onderscheiden: planten van vochtige, gestoorde, voedselrijke grond zoals Speenkruid, Grote Brandnetel, Zevenblad en Look-zonder-Look en verder zogenoemde stinseplanten, die binnen Nederland vooral op oude buitenplaatsen aangetroffen worden, zoals op de Friese stinsen.

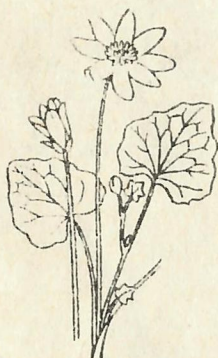

Gewoon
Nagelkruid

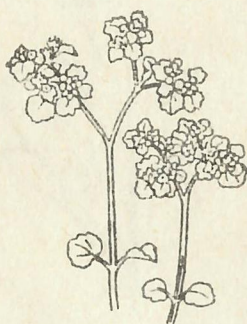

Gevlekte
Aronskerkerk

Vertegenwoordigers van deze groep, die in "De Jansberg" voorkomen, zijn Longkruid, Voorjaarshelmbloem, Voorjaarszonnebloem en Wilde Hyacint. Dergelijke duidelijk door de mens beïnvloede begroeiingen komen voor bij de Watermolen, bij het voormalige St. Jansberghuis van de familie van Verscheur en bij het begin van de St. Maartensweg.

Speenkruid

Paarbladig
Goudveil

Longkruid

In de erosiedalen, op plaatsen waar het grondwater in de vorm van kleine bronnetjes te voorschijn komt, worden enkele voor ons land bijzonder merkwaardige en zeldzame levensgemeenschappen gevonden. Deze brongebieden zijn gekenmerkt door verschillende zeldzame plantensoorten, zoals: Paarbladig Goudveil, Reuzenpaardestaart, Kleine Valeriaan, Moerasstreepzaad en Rode Zegge. De boomlaag wordt gevormd door Elzen.

Het Elzenbroekbos van de drassige helling aan de voet van de stuwwal heeft een heel ander karakter, het is voedselarmer. Dit blijkt onder andere uit het voorkomen van planten als Koningsvaren en Klein Glidkruid.

Een erg duidelijk voorbeeld van de verrijkende invloed van activiteiten van de mens in het verleden is de plantengroei op de donkere vochtige muur naast het rad van de watermolen. Dat dit oude metselwerk wel mogelijkheden

biedt voor allerlei plantengroei, maar het tegenwoordige niet, komt door de specie, die vroeger bestond uit ruwe, verkruimelde kalkmortel en door de diepere voegen. De begroeiing van vele soorten mossen en enkele varens (Steenbreekvaren, Schubvaren) biedt een heel andere aanblik dan gladde betonnen muren waarop alleen groenwieren kunnen groeien.

Niet alleen een karakteristieke plantengroei, maar ook een min of meer karakteristieke dierenwereld komt in "De Jansberg" voor. In de vijvers leggen Alpenwatersalamanders en Gewone Padden hun eieren en duiken IJsvogels naar vis. Een andere vogel die aan water gebonden is, maar dan speciaal aan beken, is de Grote Gele Kwikstaart, die er weleens gezien wordt. De meer dan honderd jaar oude beuken en vooral de eiken, die nog hier en daar staan herbergen ook karakteristieke diersoorten, namelijk de Kleine Bonte Specht, de Appelvink en de Boommarter. Uitsluitend in de beukenbossen komt de Fluitier voor. Een diersoort die helaas waarschijnlijk verdwenen is, is de Das.

Het gebied dat eigendom was van de familie van Verschuer is in 1970 aangekocht door de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten. De belangrijkste interne beheersmaatregelen tegen directe bedreigingen van het reservaat zijn afscherming van de kwetsbaarste gedeelten, zoals omheining van het brongebied van de Helkuil en afscherming van enkele hellingen met prikkeldraad en aanleg van trapjes en leuningen tegen erosie door bezoekers. Bijna iedere beheerder van een druk bezocht natuurgebied met grote hoogte verschillen heeft te maken met het probleem dat hellingen kapotgetrapt worden door bezoekers die zich niet aan de paden houden. Het directe beheer van "De Jansberg" is in goede handen bij de heer Vink, die een van de meest toegewijde opzichters uit de omgeving is.

Johan Thissen.

Literatuur over bovenstaand onderwerp:

Westhoff, V. e.a.: Wilde Planten I en III. Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland, Amsterdam (1970, 1973)

De heuvelrug van Nijmegen en Mook. Stencil van de afdeling Geobotanie van de Universiteit Nijmegen.

Onderwerp: Diverse subsidieverzoeken.

Aan de Raad,

In de loop van het jaar 1977 zijn weer verschillende subsidieverzoeken ontvangen. De twee volgende verzoeken willen wij U ter honorering voorleggen.

Werkgroep Milieubeheer Groesbeek.

Ter gelegenheid van het 1e lustrum van de werkgroep milieubeheer Groesbeek zijn een aantal activiteiten ontwikkeld om dit lustrum op eigen wijze te herdenken.

Er werd een programma opgesteld waarbij op verschillende manieren de aandacht werd gevraagd voor en gevestigd op het leefmilieu in onze gemeente en ontwikkelingen daarbuiten.

Lezingen over Groesbeeks natuurgebieden door eigen mensen, over landbouw en landschap door Ir. Voogt, tentoonstelling en voorlichting via diaprojectie.

De activiteiten van de werkgroep worden praktisch in alle gevallen als zeer positief beoordeeld.

Zij vragen de aandacht voor de ons omringende natuur die vanuit diverse kanten bedreigd wordt.

Door hun appèl in een vroegtijdig stadium is men thans op alle gebieden waakzaam geworden en tracht men allerwege het ons nog resterende deel natuurschoon als een belangrijk deel van ons leefmilieu te beschermen en in stand te houden.

De betreffende werkgroep geniet geen enkele subsidie ten laste van de gemeentebegroting.

Wel is in het verleden, ter gelegenheid van de manifestatie "Huis en Dier 1974" een kleine bijdrage gegeven.

Thans vraagt men een bijdrage in de kosten verbonden aan de herdenking van het lustrum.

De kosten verbonden aan de diverse activiteiten van de werkgroep milieubeheer zijn tot op heden steeds door de leden zelf betaald.

De kosten verbonden aan de lustrumactiviteiten zijn geraamd op f 1.225,-- , een bedrag dat men niet uit eigen middelen kan opbrengen.

Uit de aanwending van de gelden kan men opmaken dat deze niet ten eigen bate worden gebruikt maar via voorlichting etc. direct weer ten goede komen aan de Groesbeekse gemeenschap.

Als blijk van waardering voor het tot op heden belangeloos gedane werk zou een subsidie in de herdenkingskosten zeker op haar plaats zijn.

Overwogen zou kunnen worden aan de werkgroep milieubeheer in de herdenkingsactiviteiten een bijdrage te geven tot maximaal f 1.000,-- en het nadelig saldo te bepalen aan de hand van een afrekening op basis van aanvaardbare kosten.

Aansluitende aan hetgeen hiervoor is genoemd menen wij U voor te mogen stellen aan de werkgroep een jaarlijkse sympathiesubsidie te gaan geven.

De werkgroep heeft met het feit, dat zij thans vijf jaar bestaat duidelijk bewezen bestaansrecht te hebben.

Als een vorm van erkenning zou een subsidie van f 150,-- per jaar aan haar toegekend kunnen worden.

!!!!!!
T
K
N
D
E
B
K
K
J
I
L
E
T
R
A
H
N
J
I
F
E
R
G

Burgemeester en Wethouders van Groesbeek,

De secretaris,

De burgemeester,

J.A.P. van Bernebeek.

A.J.A. Baltussen.

napraten over

GROESBEEK MILIEUBEWUST

Nu, een dikke maand na de door de WMG georganiseerde manifestatie Groesbeek milieubewust, kunnen we in "alle rust" nog eens op deze activiteiten terug kijken.

Het begon allemaal op vrijdag avond 6 jan., toen om 20.30 uur in de Openbare Bibliotheek de tentoonstelling "Landbouw en Landschap" geopend werd. Naast Mies Heling, Theo Hermsen en Jan Norp uit de gemeenteraad waren talrijke actieve leden en anderen aanwezig. Allen genoten ze van het optreden van Gerrie de Vries, die op allerlei primitieve muziekinstrumenten (vooral uit Afrika) een deuntje weggaf. Als uitsmijter demonstreerde hij het geluid van een tuinslang met trechter, zodat als het ware een kudde olifanten voorbij trok. Na deze opening bekeken de aanwezige de tentoonstelling. Deze bestond voor een deel uit foto's, gemaakt door de Brabantse Milieufederatie, over landbouw en landschap. De WMG had zelf gezorgd voor nadere informatie. Daarnaast presenteerde de werkgroep zich op verschillende borden; thema's waren zoal: de verkeersproblematiek in Groesbeek, vuil- en afvalproblemen, milieuhygiëne en de volwassenen- en jeugdcursussen. Gedurende verdere tentoonstelling is er vooral door de normale bibliotheek bezoekers aardig naar gekeken. Ook verschillende klassen van scholen bezochten speciaal de tentoonstelling.

Op de Rabo-bank presenteerde de WMG zich via een doorlopende diashow. Ondanks de minder gelukkige opstelling hebben toch een aantal mensen van deze gelegenheid gebruik gemaakt.

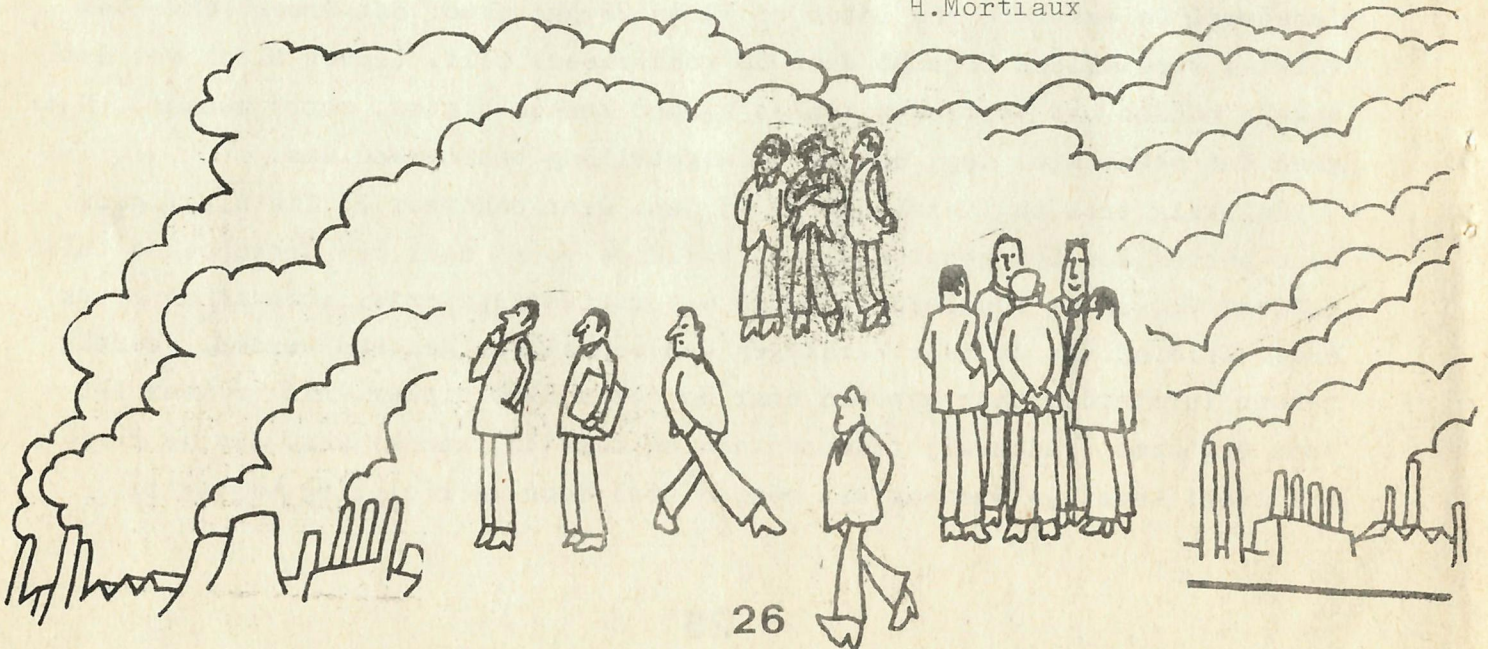
De lezing op 10 jan. over de natuurgebieden rond Groesbeek trok nog 25 mensen, die luisterden naar Jan Norp, die sprak over de landschappelijke betekenis van Groesbeek en zijn omgeving. Daarna staken Sjef Reichgelt en Johan Thissen hun boeiend verhaal af over de Bruuk respectievelijk de St. Jansberg. De excursie die later op 14 en 28 jan. door het Groesbeekse bos volgde, werd alleen bezocht door de rondleiders zelf. (later bleek wel dat enkele mensen het vertrekpunt niet hadden kunnen vinden, sorry mensen). Maar goed dat neemt niet weg, dat de belangstelling bedroevend was.

Gelukkig trok de fietstocht op 15 jan. weer ongeveer 25 fietslustigen. Deze hebben dan ook genoten van de boeiende tocht door het Groesbeekse buitengebied. Vooral de rondleiding op de waterzuiveringsinstallatie in de Bruuk onder leiding van de heer Verstegen kan een succes genoemd worden. Veertig mensen luisterden daar geboeid naar de deskundige uitleg. Als er weer een open dag komt, raden wij iedereen aan om eens te gaan kijken. Als je daar rondloopt bezef je pas wat wij mensen zoal door de riolering wegspuiten!

Ook de natuurfilms voor de jeugd op 24 jan. werd erg goed bezocht; herhaling is zeker het overwegen waard. In schrille tegenstelling hiermee was wel de interesse op 14 februari voor de milieufilms. Slechts een tiental mensen, vooral actieve leden, hebben naar deze films gekeken. Vooral de film en dia-serie "mensenwerk" van de provinciale voorlichtingsdienst kunnen aanleiding bieden tot discussie en mag dan ook aanbeveling genieten vooral voor gebruik op middelbare scholen.

Tenslo te iets over de lezing van Ir.G.Voogt, die 50-60 mensen, veelal agrariërs, aanzette tot een levendige discussie. De strekking van het betoog was eigenlijk, dat de mensen snel geneigd zijn om anderen te wijzen op hun milieubedervend gedrag, maar dat zijzelf wel de voordelen willen die dat gedrag meebrengt; we willen wel sneller overal komen met onze auto, maar de wegenbouwers vernielen ons landschap, we willen wel eieren voor een prik, maar de bioindustrie "mishandelt" dieren en verontreinigen ons milieu. Ir.Voogt wees ons erop dat we milieubewust moeten handelen en dat we kritisch het gedrag van overheid en burgers moeten volgen, maar dat we tevens de gevolgen daaruit moeten trekken voor onze eigen levensstijl. Nu ik dit zo opschrijf, moet mij direkt van het hart, dat de Groesbeekse bevolking, ja zelfs sommige actieve leden bij een groot aantal activiteiten geen belangstelling heeft getoond. Natuurlijk vragen wij ons nu af hoe dat komt. Is het inderdaad zo dat de mensen alleen met hun mond en in hun luie stoel milieu minnend zijn, maar dat elke inspanning om samen te komen tot een milieubewuster gedrag te veel gevraagd is!?! Ligt de schuld bij de organisatoren zelf, hebben ze te weinig oog gehad voor de behoeften en wensen van de mensen!?! Waarschijnlijk is het een combinatie van beide, maar toch... Misschien kunt U, lezer ons helpen. Stuur uw mening, opmerkingen, volg ons doen en laten kritisch want wij zijn maar een kleine groep mensen die niets kan bereiken zonder uw medewerking en hulp.

H.Mortiaux

kursus NATUURBESCHERMING

(Voor diegenen, die zich reeds hebben aangemeld).
Voor de derde keer in suksessie organiseert de Werkgroep Milieubeheer Groesbeek een cursus Natuurbescherming of Landschappenkennis. Hierin zullen worden behandeld :

- het ontstaan en de opbouw van het planten- en dierenrijk
- de ontstaansgeschiedenis van de landschappen van de Ooijpolder
- de St.Jansberg
- de Berger- en Gemeenteheide
- het natuurreservaat De Bruuk

Elke lezing wordt gevolgd door een exkursie in het besproken gebied.

De lezingen worden donderdagsavond gegeven van 20.00 tot 22.00u, de exkursies zaterdagmorgens van 9.00 tot 12.00u.

De lezingen worden gehouden : 23, 30 maart, 6, 13, en 20 april. De exkursies zijn op 1, 8, 15, en 22 april.

Voor nadere informatie kunt u nog terecht bij mevr. Reichgelt-Theunissen, Hogewaldseweg 6, Groesbeek. Tel. 08891 - 3195.

Bij het verschijnen van dit nummer van het Groesbeeks Milieujournaal kunt u zich helaas niet meer opgeven. Zoals u in het Groesbeeks Weekblad hebt kunnen lezen was de aanmelding vóór 15 maart.

wat doe je tegenwoordig nog met 'n tientje?

Wat zegt U? Niet veel meer?

Laat U in ieder geval dit blad aan Uw vrienden en bekenden zien en lezen. Met dit formulier kunnen zij zich dan op het Groesbeeks Milieujournaal abonneren. Tevens zijn zij dan donateur van de Werkgroep Milieubeheer Groesbeek en steunen zij het streven van onze vereniging "Laten wij het hier samen fijn houden!"

ADRES

WOONPLAATS

U kunt dit formuliertje inleveren op, of opsturen aan onderstaand adres:

LIEVENSWEG 80 GROESBEEK
Het tientje even overmaken op:
Gironummer 899495
ten name van: Rabobank Groesbeek
onder vermelding van:
Werkgroep Milieubeheer Groesbeek
p/a Hogewaldseweg 6, Groesbeek
bankrekeningnummer: 117419257

óf

kom even met het formuliertje en het tientje langs onze vraagbaak!

